GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe ½ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 8 galbini mon. sunatória.

Anulu XXXII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 80. Brasiovu 27/15 Octobre **1869.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Telegramulu

„GAZETEI TRANSILVANIEI".

In 17 Octobre 1869 merse din Naseudu urmatoriulu telegramu in caus'a sinodului archidiecesanu:

„Metropolitulu Vancea in Blasiu.

Salutamu sinodulu archidiecesanu. Oftamu auspiciu ferice. Dorimu preparative la congresulu provinciale mixtu.

Gr. Moisilu vicariu. — Max. Lica, I. Lazaru coop., Arit. Marcusiu, Dr. I. Lazaru, Max. Popu, Leon. Pavelia, Bas. Petri, Dem. Vaida, Dr. Popu, Teod. Dumbrava, Flor. Motiocu, Iac. Predanu, Ioane Martianu, Axente, Ioane Ciorcieriu, Marianu, Iac. Pavelia, Nic. Popu, Margineanu, Tencreanu, Mateoia, Oct. Baritiu, Muresianu, Verdiariu, Petru Tanco, Burduhosu, Gabr. Manu, Gabr. Verticu, Ioane Pavelu, Ioane Malaiu, Antonu Vasilichi, Popelea, Grigoritia, I. Michailasiu, Elia Cincia, Portiu." —

Contribuiri

pentru nenorocitii Tofaleni, despoiati de tóte prin executare facuta din partea presiedintelui tablei r. din Tergulu Muresiului br. Carl Apor.

Lugosiu 18 Oct. 1869.

Onorata Redactiune!

Fiindu informati despre trist'a si de compatimire demn'a sórte a locuitoriloru romani din Tofalu, — unii barbati mai buni ai nostri numai decatu improvisara o colecta de bani, cá ajutoriu pre partea aceloru nefericiti. — Subscrisulu e insarcinatu a expedá sum'a adunata la on. Redactiune, cea ce densulu bine sciindu, ca bis dat qui cito dat, nici ca intardia a o strapune cu acea rogare, cá se binevoiti a o predá comitetului ce va se se infiintiéza, séu credu ca s'a si infiintiatu pana acum spre acestu scopu in Brasiovu. Acestu canalu l'amu aflatu mai potrivitu, pentruca duile vóstre ve aflati mai aprópe de loculu dereriloru.

Sum'a adunata face 45 fl. v. a. — Numele contribuitoriloru urméza pre coalalta pagina pentru acelu casu, déca on. Redactiune va afla cu scopu a le publicá in colónele sale.

Cu distinsa stima sum plecatu servu

Michaile Nagy m/p.,
canonicu.

Numele contribuitoriloru:

Jova Popoviciu negutiatoriu 5 fl., Dr. Aureliu Maniu advocatu 5 fl. 50 cr.,, Dr. Ioane Maioru cons. scol. 3 fl., Iulianu Ianculescu percept. com. 3 fl., Mateiu Kisiu canonicu 1 fl., Titu Hatiegu advocatu 2 fl., Dr. Ios. Miescu medicu 2 fl., toti in Lugosiu, Const. Lazaru jurasore in Leucusesci 1 fl., Teodoru Popu proprietariu in Lugosiu 3 fl., Mich. Pocreanu par. gr. or. in Lugosiu 1 fl., Iacobu Cosgania capitanu in Lugosiu 1 fl., Iuliu Petricu jude cerc. in Resiti'a 1 fl., Petru Milykovics negut. in Bunea 1 fl., I. Tiaranu in Lugosiu 1 fl., Nic. Biraescu diaconu gr. or. in Lugosiu 1 fl., Const. Brendusiu postariu in Chiseseu 1 fl., Teodoru Bordasiu advocatu in Lugosiu 1 fl., Mich. Biju in Caransebesiu 50 cr., Stef. Berceanu protop. gr. cat. in Lugosiu 1 fl., N. Nedelcu jude cerc. in Belintiu 1 fl., Petru Codreanu in Lugosiu 1 fl., Const. Radulescu advocatu in Lugosiu 2 fl., A. Mihutiu notariu in Sgribesti 1 fl., N. Stefani notariu in Bulciu 1 fl., Andreiu Liviu canonicu in Lugosiu 1 fl., Michailu Nagy canonicu in Lugosiu 3 fl.

Sum'a totala 45 fl. v. a.

Pentruca se nu sufere victimele nenorocite cu intardiarea, pana candu se va forma comitetu, amu si tramisu acésta suma cu tóta intetirea prin „D. Dr. Ratiu, Turd'a, pentru Tofaleni", cu posta, recipisa din 25 Octobre 1869.

Iacobu Muresianu m/p.,
Redactoru.

In Clusiu Exc. Sa d. comisariu r. Emanuel Péchy inca a daruitu 25 fl. pe sém'a Tofaleniloru, sigilandu crudimea tractarei loru, cari cu alti 16 fl. se afla incredintiati de colectorulu Mátrai Ernest amicului seu Kovats Áron, dupa „M. Polg.".

Fratii nostri din Romani'a inca grabira cu ajutória timpurie pentru alinarea sortii acestoru victime; si „Romanulu" din 11 Oct. face cunoscutu, ca in 10 a si tramisu, cu recepis'a Nr. 2043 a postei din Bucuresci, la domnulu advocatulu victimeloru Dr. Ratiu: 1000 lei noi colectati in lista domnului V. Maniu si administratiunea „Romanului".

In Nr. din 12 mai publica „Rom." spre scopulu acesta ajutoria incurse in list'a lui 297 lei noi 98 bani; in lista d. G. Nicolescu 93 lei 58 bani. In alta lista a „Romanului" Nr. 2 unu totalu subscrisu de colecte 1318 lei vechi, 20 bani, anunciandu prin telegrafu catra d. Dr. Ratiu, ca se expedieza mane, adica 13 Oct. sum'a de una miie franci (subscrisu Rosetti).

„Feder." in Nr. 115 publica colecta de 48 fl. cu Exc. Sa Ladislau Bas. Popp in frunte. In Nr. 116 dela d. cap. D. Bosganu 10 fl.

„Alb." in Nr. 83 anuncia, ca junimea studiósa pestana i au presentatu o lista cu o suma de 30 fl. 70 cr. subscrisa de deusii si de amici pentru Tofaleni. Puterile unite ce nu potu face, candu ele sciu voi! Fia cá se potemu cu totii funda de nou acésta comuna sub nume de „Traian'a libera", reprovedinta cu pamentu!

Despre starea Tofaleniloru primimu scirea, ca sermanele victime inca sunt totu in drumu! si ca r. comisariu ar' fi dechiaratu, ca nu póte ajuta nimica, finduca puterea e la ministru. — 300 de suflete, unu satu intregu se nu póta misca comisera tiunea si a celoru dela putere, cá se cerceteze mai afundu in nedreptatirea ce s'a facutu celoru 26 familii aruncate in drumu fara catu de pucinu respectu la umanitate, (la care se provóca reflectandu chiaru si diurnalulu „Hon", ma si „Magy. Polg.", pe candu „Kol. Kozl." si „Magyar Ujság" escusa fapt'a acésta crancena prin respectulu legei, care a datu baronului puterea la acea procedere). Impetrita trebuie se fia anim'a ómeniloru, cari nu suferu cu cei umiliti de suferintie!

Asteptamu dela d. advocatu publicarea in modu aparatoriu a indreptatirei Tofaleniloru, cá déca au donatiune, cá unii, cari suntu asiediati in acelu satu de 263 ani, cá satu iobagescu, se vedemu, ce insemneza cuventulu aperarea legei inaintea celoru ce in statulu nostru si in timpulu presentu suntu dispensatorii dreptatii si ai drepturiloru! —

Diplom'a Tofaleului se fia dela G. Rákoczy pe numele satului Tofalu; apoi déca e asia, timpulu luatu de norma pentru dreptulu posesiunei adica an. 1819, trebuie se reguleze reporturile intre Tofaleni si d. baronu, fara se mai aiba valóre remarcabilulu juramentu! Speramu, ca respunsulu ce se va da'l a interpelatiunea deputatiloru din camer'a din Pest'a, nu se va amana ad calendas graecas. —

Onorat'a Redactiune a „Gazetei Transilvaniei" este rogata, a da locu publicatiunei alaturate in colónele stimatei sale foi. —

Sibiiu in 4/16 Octobre 1869.

Z. Boiu m/p.

APELU SI ROGARE.

Prin tóte dinariale romane din patria a resunatu vaietulu de dorere alu celoru **26** nenorocite familii romanesci din Tofalu langa Muresiu-Osiorheiu, cari in urm'a unui procesu urbariale cu fostulu loru proprietariu, baronulu Carolu Apor, acum in gur'a ernei au fostu lipsite de tóta pucin'a loru avere, scóse din case si aruncate pe strata, unde suntu consumate de fóme si frigu si amenintiate cu perire totale. Intielegintí'a romana din Sibiiu, dupa ce indata la tipetulu loru facuse o mica colecta pentru alinarea amarului acestoru frati ai nostri baremu pe o di séu dóue, astadi intr'o convenire a sa a constituitu comitetulu subscrisu, care se adune ajutóriele filantropice, cari voru incurge pentru acei nefericiti, si se le administre pe o cale potrivita la loculu destinatiunei loru.

Elu dar' grabesce a se adresá prin acestu apelu catra toti, cari compatimescu cu cei nefericiti, rogandu i in numele umanitatii si alu iubirei crestinesci, cá se binevoiésca séu unulu cate unulu, séu constituinduse in comitete, a aduná pentru sermanele 26 familii din Tofalu oferte de mila si a le admiuistrá la comitetulu subscrisu, care intr'un'a se si pune in legatura cu barbatii nostri de incredere din acelu tienutu, spre a imparti ajutóriele intre toti cei lipsiti.

Amarulu, in care se afla acele familii, este mai elocuinte, decatu orice rogare din partea nóstra. Aici in adeveru cine dá indata, dá indoitu.

Ofertele de mila, pentru cari la timpulu seu se va dá ratiocinariu publicu, ne rogamu a se tramite prin epistole francate, adresate personalminte subscrisului din urma. —

Sibiiu 4/16 Octobre 1869.

Ilia Macelariu, cons. gub. in pens.
Dr. Ioane Nemesiu, advocatu.
Zacharia Boiu, preotu.

† Brasiovu 25 Octobre.

Eri petrecuramu la cas'a eternitatii remasitiele pamentesci ale repausatului George George Ioanu negutiatoriu si proprietariu. Unu conductu numerosu, la care a luatu parte negutiatorimea, corpulu profesorale, junimea studiósa a gimnasiului romanescu, dandu-si tributulu multiamirei si onórei catra repausatulu binefacatoriu, si persóne alese dintre autoritati si din tóte clasele societatii, din sinulu tuturoru natiuniloru, ei facú onórea cea de pe urma pana la mormentu, unde domnulu protopopu Iosifu Baracu in fruntea a 16 preoti ei tienú dupa prohodire cuventarea funebrale, descriendui faptele vietii celei pline de bunetie, si de doredi de indurari ale repausatului, cari tóte dimpreuna cu sacrificiale familiari facute intru redicarea scóleloru si ajutorirea bescericeloru si a scopuriloru caritative ei inaltiara numele si memori'a fapteloru nemuritórie. La usia

mormentului, unulu din midiuloculu corpului negutatorescu levantinu d. Diamandi Manole mai resuscità inca odata semtiementele cele pie ale cortegiului catra binefacerile si sacrificiale intrunite ale repausatului in Domnulu, desteptandu cu o voce incantatória si renoindu simtiementele de onóre si veneratiune catra repausatulu, precum si generala durere simtita de toti cei de facia pentru prea timpuri'a acésta perdere. Inse repausatulu ne a parasitu numai cu trupulu, pentru ca puterea cea mare a binefacerilor pentru scopurile institutiunei publice si pentru inaltiarea prosperarei nationale distingu tóte numele cu o dulce aducere aminte, care se pastréza ca singura merinde ce aremu si dupa mormentu! Natiunea romana va fi fericita numai atunciu, candu fii ei se voru intrece, fiindu in viétia séu in agonia, a-si concentra sacrificiale sale pentru ajutória de cultura si binefaceri cu cea mai nobila emulatiune, incatu nici unu fiu alu ei, purtatu de aripile furtunei, se nu-si site a-si da tributulu sacrificialoru datorite si pentru prosperarea ei. Amrónele organele publice isi voru face datori'a a rescuscita acésta gloria si acésta emulatiune pana la voi'a cea din urma a fapteloru omenesci, ca-ce numai astfeliu vomu poté intemeia si edificiulu gloriei si alu vietiei nationale, candu ne vomu intrece in emulatiune de a face bine pentru scopurile inaltiarei culturei nationale, care e ins'a prosperarea ei. Repausatului, care si a facutu datori'a cu sacrificiale, se i dicemu cu totii: Eterna a ta pomenire! —

Denumirea oficiale a noului ministru de interne Paulu Rainer (fostu prefectu si r. comisariu in comit. Somogy si Héves) in loculu min. br. Wenkheim, care nu sciú tiené nici una mesura intru mani'a de a maghiarisá si a ignorá cu totulu interesele nationali, indopandu cu tóta bucatur'a beneficialoru statului totu numai pe aristocrati'a maghiara, deveni acum unu obiectu de comentari prin diurnalele maghiare. Mai antaiu „Ungar. Lloyd“ cam in poterea sistemului parlamentariu ei disputa indreptatirea la acestu postu atatu de influintiatoriu, déca nu se afla nici macaru deputatu, consiliandui, cá se se incapuia celu pucinu de unu mandatu. Asta dovedesce, ca maghiarii simtu, ca s'a facutu o gaura in autonomi'a parlamentaristica prin acésta denumire — si inca a unui neamtiu — de ministru, care actu nu e nici deputatu. In fapta nepasarea de aristocratia, nepartialitatea si numele germanu Rajner pre mirósa a absolutismu inaintea suprematistiloru dualistici, cari se temu, ca voru fi impedecati in mersulu seu de a nivela totu ce nu e maghiaru. — Dar' inse se nu -si uite nici unii nici altii, ca seclulu acesta e epoc'a traitória a nationalitatiloru, care inspirate de amórea vietii, prin lumina, nu voru mai orbeca in grati'a metechneloru nimenui. Acestu torente nu, nu se mai póte opri fara stavil'a multiumirei, ér' sil'a, potenti'a si tirani'a numai ar' precipita pericululu ce l'a provocatu dualismulu. Poftimu succesu d. min. Rajner in sensulu multiamirei tuturoru nationaliloru cá atari, si atunci va fi tare si mare intr'o tiéra fortificata prin restaurarea concordiei tuturoru nationalitatiloru! Asta o dicemu in loculu poporului romanu, care instinctive s'a inforatu si se inflóra de apropriarea amenintiariloru an. 1848, pana atunci, pana candu se mai ignoréza natiunea romana si limb'a ei si pana candu se mai respingu barbatii ei cei probati de pe tóte terenele de influintia. — Astai dóre amaru! —

Calatori'a Mai. Sale imperatului dede ocasiune diurn. „Opinione“ a esi cu unu articulu, in care privesce intelnirea imperatului cu princ. de corón'a alu Prusiei si cu imperatés'a Francisi, de unu triumfu alu principiului nationalitatiloru. Apoi adauge, ca déca Austri'a cauta cu prudintia nóue cali, póte exista si candu va fi invinsu principiulu nationalitatiloru in tóta Europ'a. — Stapanitorii se nu innóte in contra torentelui. —

Arpatacu 9 Oct. 1869.

Multu stim. Dle Redactoru!

In Duminec'a trecuta, adica in 5 Oct. a. c. furamu surprinsi de visit'a inspectorului scolariu d. Réti Lajos, carele prin o cuventare in limb'a maghiara provocá si indemná pre poporu, cá cu puteri unite se-si redice scóla comunala etc. Poporulu romanu replicá, ca densii au scóla romana, cu care se multiamescu si pe care o voru imbunatati. Asia vediendu d. inspectoru, ca nu póte face ce vre cu poporulu romanu, nu i remase alta, decatu a-si lua adio, aruncandu-mi mie in ochi, ca eu cá parochu a-si fi causa neintielegerii. Eu me escusai, ca de venirea dsale in comuna n'am avutu nici o scire, si totu deodata ca mie, cá preutu romanescu, nóuele ordini si legi scolarie imi suntu necunoscute, prin urmare nu potu capacitá populu nici spre bine nici spre reu. Totu deodata l'amu rugatu, cá se aiba bunatate ami dá in limb'a romana instructiunea ministeriala de scóla, cá se potemu vedé si pricepe si noi romanii voi'a ministeriala?! — La care -mi respunse d. inspectoru, ca dsa nu scie(!), ca suntu si romani in Arpatacu, ci scie, ca Arpataculu este satu ungurescu curatu; asia déca eu sum romanu si nu precepu limb'a maghiara, nu me póte ajuta nimica, — fara me sfatuesce, cá se -mi tocmescu unu translatoru. — Poftimu! Asta e egale indreptatire?! Asta i iubirea deaprópelui? Com potea d. inspectoru se dica, ca in comun'a nóstra nu suntu romani, candu avemu beserica si scóla, in care se propune limb'a romana, — ma inca populatiunea este mai multu de diumetate romana, ceea ce se póte vedé si de acolo, ca cu facerea tabeleloru cerute de d. inspectoru, gasiramu copii si copile obligati de scóla, adica dela 6 ani pana la 12 ani: 142, ér' ungurii numai 66 copii si copile?! Si asia totu se fia Arpataculu intregu maghiaru?! Se ne apucamu de reformarea scóleloru confesionale, ca-ce precum vedemu, scólele comunale voru fi scóle numai maghiare, orunde e comun'a si mestecata, dupa cele ce le andiramu. —

Alexandru Cioflecu m.p.,
parochu gr. or.

Urmarile increderei romanilor.

Cinculu mare 18 Oct. 1869.

(Capetu.)

Se venimu acuma la specie la opidulu Cinculu mare. Aici suntu romani alegatori 155 de insi, asia dicundu a trei'a parte. In Cincu s'au alesu 56 individi in comunitatea opidana si 13 in representantii'a scaunale. Dupa axioma „suum cuique“ ar' fi trebuitu se fia alesi in comitetu celu pucinu 18 si in representantii'a scaunale celu pucinu 4 individi de nationalitate romana.

Asia amu fostu si avutu intielesulu. Dara... mi rusine se spunu . . . s'au alesu numai 8 romani in comitetulu opidanu, si mai multu nemicu. Apoi si alesii in cea mai mare parte suntu de acei individi, pe cari romanii nu au volitu se i aléga. Aici indreptu putemu striga cu Cicero „quo usque“. . . .

Firesce in respunsulu comitelui sasescu din 4 Iuliu 1869 se dice: „catu de bine espresu“, ca alesii nu representa interesele nationalitatii séu ale besericei, de care prin nascere si educatiune se tienu, ci interesele comunei, de care se tienu. Comun'a politica inse n'are nici o nationalitate nici o religiune — ea are a se ingrigi pentru toti, cari se tienu de ea fara nici una deslinire?!

Cumca acésta afirmatiune pórta mai multu unu caracteru teoreticu decatu practicu, voiu aduce spre cunosciintia una fapta complinita:

In opidulu Cinculu mare se afla 4 confesiuni representate, cea romana — gr. catolica, — cea evangelica. — si cea greco-orientale, care din urma posede doi preuti, catu se póte de reu dotati, in catu suntu siliti a merge si dupa córnele plugului, déca vréu se traiésca. — Acesti doi preuti precum si celu de confesiunea greco-catolica, au incercatu adese ori, cá se li se segregeze din unu pamentu comunale in marime la 13 jugere — asia numitu „gradina cailoru“, una parte sub titulu de portiune canonica, ca-ci acesti pastori sufletesci nu capeta o reuta anuale cá celu luteranu la dóue mii floreni v. a.

Inse indesiertu.

Trebuie se premitu, ca invetiatorii scólei luterane din Cincu inca suntu fórte bine dotati, de nu au lipsa de ajutoriu cá cei romani.

In anulu trecutu, la un'a rogaminte a presbiteriului luteranu din Cincu comitetulu opidanu cincanu, — care dupa tienorea mentiunatei resolutiune din 4 Iuliu 1869 — n'are de a representa interesele nationalitatei séu ale beserici, de care se tiene — ci numai interesele comunei politice — aduse unu conclusu, prin care numita „gradin'a cailoru“, — din care au cercutu beserícele nóstre intregirea miserabilei portiuni canonice a preutiloru de religiune gr. orientale si gr. catolica, — se daruiesce din ór'a acea pentru vecii veciloru scólei si beserícei luterane locale.

Acestu conclusu l'a subscrisu la comanda si doi romani, cari se afla in comitetu, cari schimba colórea cá cameleonii si cari nu au avutu increderea romaniloru, din care causa au fostu de sasi alesi, tienendu ei in acest'a privintia cu sasii. Ce e mai multu, acesti doi romani, potu dice fara convictiune propria si fara de a fi interesati pentru binele fratiloru loru, nici nu au aflatu de bine a protestá in contra acestui conclusu, daunosu pentru noi, ba nici alu face cunoscutu representantiiloru besericiloru nóstre. Numai din intemplare s'a aflatu scire de acestu conclusu. Intru adeveru tare s'au mahnitu ambele representantie ale besericeloru romanesci din Cincu, si numai decatu au recursu la locurile competinte in contra acestui conclusu, de Il. Sa comitele natiunei sasesci Moritz Conrad din ponderosele nóstre motive aduse inainte nu la intaritu. — Acésta este fapta neresturnavera.

Asiu dori a sci, ca in casulu acesta speciale ce feliu de interese a representatu comunitatea acum adormita in domnulu? — Ale comunei intregi politice?! séu numai ale nationalitatei séu besericei luterane!!?

Tocma din acestu casu precedente tragundu noi romanii alegatorii consecuenti'a logica, amu redicatu glasulu si ne-amu rogatu, cá proportionalminte se fimu representati cu barbati din sinulu nostru, cari porta increderea nóstra si suntu independinti si nu maiereni lui Hanu si lui Branu.

Tóte argumentele nóstre au fostu in desiertu; si cererea nóstra cea drépta si basata pe principiulu egalitatei, fratietatei, ecuitatei si a bunei intielegere, nu s'a respectatu, ba putemu dice totalminte s'a ignoratu.

Asia stamu noi eschisi din drepturile constitutionali, si aruncati de nou in bun'a placere a altora. „Videant consules“. . . .

Mai multi alegatori din
Cincu mare.

Din campulu resbelului dalmatinu.

Armat'a austriaca si a inceputu operatiunile ofensive in contra insurgentiloru, bochezi, ragusani, dalmatini séu asia numiti si maurovlachi. Generalulu Wagner demandá inaintarea trupeloru concentrate la Cattaro pe dóue parti catra fortulu Dragali, care lu amenintia insurgentii. Risano s'a ocupatu. In 9 si 10 se puscá din intariturile, Cercvice, Crasovic si Castelnuovo in poporimea tractória pe acolo, si cadiura vr'o 3 insi morti si unulu vulneratu. Manevre sperietórie, cum se facura mai deunadi in Belgradu. — Insurectiunea e latita acum si prin celelalte cercuri, ca-ce insurgentii au juratu a ascunde sórele la orcine ar' cuteza a face vreunu pactu cu regimulu austriacu. Asia s'a publicatu in tóta Dalmati'a dreptulu statariu si 22 batalióne cu 4 baterii inaintéza catra insurgenti spre ai incungiura, cari acoperiti si ajutati de Cernagoreni se opunu in lupte gerilice, dupa cum se intielesera cu planu de multu proiectatu. —

SOCIELATEA ACADEMICA ROMANA.

Siedintia publica din 14 Sept. 1869.

(Capetu.)

La discursulu dlui Papiu asupra lui George Sincaiu, d. G. Baritiu a respunsu:

„Domnule!

„In istori'a popóreloru vine adesea cate unu periodu de timpu, din carele cunoscundu cinera pe deplinu viéti'a unuia, séu unoru barbati, cari au condusu afacerile si destinele unei tieri séu natiuni, cunósce totudeodata aprópe si istori'a acesteia.

Acelu barbatu romanu, care va fi in stare de a compune biografiele cunoscutiloru triumviri: Samuilu Micu, George Sincaiu si Petru Maioru, pe unu periodu rotundu de ani cincidieci, incependu adica dela anulu 1770—1820, acel'a ne va da chiaru in aceste biografie istori'a poporului romanu din patri'a, in care s'au nascutu si in sinulu caruia au lucratu ei in acelasi periodu de ani 50.

Déca pres'a pe timpulu aceloru triumviri ar' fi fostu suferita a se miscá celu pucinu in cerculu, in care i erá ertatu a se miscá cu 20 de ani mai tardiu in acele tieri, atunci deslegarea susu atinsei probleme ar' fi usiurata in mare mesura, pentru ca in acestu casu ne amu aflá in una posesiune a unui numeru considerabilu de documente, cari dupa ce nu se pastrara prin presa, au si disparutu cu totulu din scrinele privatiloru, éra altele tocmai si din archivele publice.

Acésta impregiurare luata in de aprópe consideratiune, -mi da mie criteriulu, dupa care amu se apretiezu cuprinsulu meduvosului si eloceentelui discursu, pe care lu audiramu din graiulu dtale, dle Papiu!

De unde acea abundantia de date istorice culese cu atat'a grigia si critica? De unde acea patrundere agera in natur'a evenimenteloru din secolulu espiratu, petrecute in acele tieri, in cari istori'a din acelu secolu si din acest'a alu nostru inca nu este scrisa, ci abia adumbrita in cateva liniamente destulu de usióre? Respunsulu ce -mi potu dá la intrebari de natur'a acestor'a este, ca unu barbatu incalditu si condusu de acelasi spiritu sacru, de care fusese condusu si celu preconisatu de densulu, nu afla repausu, pana nu strabate in fundulu adeverului. Acésta vointia de feru te a condusu si pe dta, pentru ca incependu din anii juniei si pana in timpulu de facia, se sacrifici dile si nopti, bani si sanetate, spre a strabate prin locurile, pe unde credeai, ca póte se stè ascunsu adeverulu istoricu pentru natiunea nóstra. Dupa ce adica in anulu 1852 fiindu in Vien'a, prin lucrarile istorice publicate atunci, ai datu prim'a proba, ca esti determinatu a calcá pe urmele barbatului, a carui panegiric'a o ai facutu astadi, curendu dupa aceea ai trecutu in Itali'a, adica in acea tiéra, pe alu carei pamentu luase si George Sincaiu aspiratiunile si — de nu me insielu eu, — chiaru primele informatiuni autentice atatu despre originea natiunei, catu si despre sorgintile celo mai copióse, din cari s'ar puté scrie candu-va istori'a romaniloru si a pamentului locuitu de acestu poporu. Cu atatu inse nu te ai indestulatu, ci précum George Sincaiu in cursu de ani 34 cercetase mai multe bibliotece si archive din imperiu, precum elu — impluse diece (ladi?) de tomuri cu documente istorice culese din tóte unghiurile, — intocmai dta convinsu, ca o vietia de omu nu póte fi de ajunsu, necum a compune acea istoria, dara nici macaru a culege materialulu necesariu la redicarea unui monumentu nationalu atatu de maretiu, ai mersu totu pe urmele lui George Sincaiu si ale contimporaniloru sei, pentru ca se aduni la unu locu totu ce voru fi scapatu ei din vedere, si cele pe cari loru nu le-a fostu datu ale cunósce. Tesaurulu de documente in 3 tomuri si alte publicatiuni istorice, esite pana acum din condeiulu dtale, au datu ocasiune publicului nostru ca si celui strainu, pentru ca se prevéda ceea ce mai are se astepte dela dta, éra membrii acestei societati academice au fostu convinsi indata dela inceputulu activitatii sale, cum ca dta trebuiea se ocupi locu in midiuloculu nostru. Totu din aceste cause erá lucru firescu, ca si compunerea biografiei lui George Sincaiu se o astepta mu dela dta. Ai corespunsu si acestei misiuni intr'unu modu, in catu se avemu dinaintea ochiloru nostri spirituali imaginea autentica a istoricului, literatorului si totudeodata martirului George Sincaiu.

O singura indoiéla s'ar mai puté desteptá in spiritele nóstre, o indoiéla, in faci'a careia trebuie se se oprésca fiacare omu insetatu de adevéru; éra aceea este, ca nu cumva biografiu, ori istoriografulu, preocupatu si elu intr'unu modu séu altulu, se fi fostu prea partinitoriu pentru persón'a singuratica si prea severu catra societatea, in midiuloculu careia vietiuise acea persóna. Cu acésta reflexione a mea voiescu a-ti rechiamá in memoria unele opiniuni, cari s'au sustienutu intr'unu timpu despre barbatulu glorificatu de dta, ca adica acel'a ar' fi fostu unu romanu prea infocatu; ca prea ar' fi voitu se intórca lumea cu degetulu; ca se incercá se delature mai multe institutiuni asupritórie si fórte funeste, elu singuru cu umerii cá de unu Titanu si asia mai departe.

Fiinduca inculpari de natur'a acestor'a se audira si mai tardiu aruncandu-se nu numai asupra istoricului George Sincaiu, ci si asupra unoru succesori si, déca voiti, adepti de ai lui; fiinduca de alta parte in dilele nóstre a inceputu a se formá o scóla asia numita a cosmopolitiloru, cari -si batu jocu de ide'a nationalitatii, pe care nici ca o pricépu de locu, eu credu, domnulu meu, ca este bine a constatá, cumca pe catu George Sincaiu cá romanu a sciutu a se inaltiá in tóta vietí'a sa mai presusu de orice provincialismu angustu, marginitu, miopicu, egoistu, pe catu elu -si a propusu a probá, ca natiunea romana este un'a, a un'a i e limb'a, unulu si alu ei destinu, tocmai pe catu elu se a doperase a demustrá dupa istoria, cumca coloniloru lui Traianu nu le ar' fi fostu ertatu nici odata, nu le va fi ertatu nici in viitoriu a fi cosmopoliti, mai inainte de a fi si remané romani intru tóta puterea cuvintului.

Dta, domnulu meu, ai promisu indata in esordiulu discursului dtale, ca pe candu catra finele secolului espiratu in unulu din statutele de ras'a latina dela apusu se prochiamara drepturile omului si ale poporului, pe atunci coloniele lui Traianu erau ingenunchiate, calcate si umilite; éra eu mai adaugu, ca acea stare a lucruriloru s'a pastratu, de si nu tocmai in cumplit'a sa intensitate de mai inainte, pana la a dóu'a prochiamare a drepturiloru omenesci.

Inse care erá óre caus'a principiala a acelei conditiuni deplorabile?

Dupa George Sincaiu cea mai mare parte a suferintieloru seculare, la cari a fostu supusu si sub cari a gemutu poporulu romanescu in decursulu acatoru secoli, se putea deduce si esplicá mai vertosu din numele de romanu, romanu, ce pórta acestu poporu numitu de straini Blachu, Vlachu, Valach, Walsch. Acésta opiniune, séu déca mai voimu, convictiune, se intinde cá si unu firu rosiu in unele camiluri de corabie prin tóte scriptele lui George Sincaiu si ale contimporaniloru sei. Dupa acei scriptori ai nostri, romanii au fostu persecutati si une ori condamnati la esterminatiune totala, nu cá locuitori ai cutarei tieri, nu cá ómeni de vre un'a séu alta casta ori clasa, ci deadreptulu cá romani, cá valachi. De aici a urmatu firesce, ca strabunii nostri loviti cá romani, totu cá romani erau constrinsi a se si apera; éra candu ei au scapatatu dupa acestu terenu, a si fostu vai de dilele loru. Incetandu interesulu nationalu solidaritatea dintre densii inca a disparutu; adormindu simtiulu si ambitiunea de origine, braciele séu desarmatu umilirea si cu ea sierbitutea i a incalecatu.

Intr'acea George Sincaiu, care propagá o doctrina cá acést'a, credea totuodata in reinviare, in redesteptare, elu si toti contimporanii sei enumerati de dta. Asia este, ei credea, laborá, semená, plantá, nu pentru folosulu propriu, ci numai pentru alu posteritatii, si asia se implini intr'insulu sentiuti'a unuia dintre sapientii Romei antice: Arbores serit agricola, quarum fructus ipse aspiciet nunquam.

Trasurile mai de frunte din discursulu vietiei lui George Sincaiu, asia precum ni le-ai impartasitu dta cu destula precisiune, esplicá si mai limpede, pentru ce istoriculu si literatorulu George Sincaiu, din ide'a nationalitatii romane facuse óre -si-cum unu simbolu alu credintiei sale cá omu, si apoi pretindea, cá in acestu punctu se fia toti de o credintia cu elu. Óre inse putea elu se aiba alta credintia in respectulu nationalitatii? A petrece in vigórea junctii cinci ani printre ruinele Romei lui Romulus, a Scipioniloru a lui Caesar si Pompejus; a descoperi acolo la sorgintе incependu cu column'a lui Traianu tóta originea inalta si gloriósa a limbei si a numelui; apoi a se reintórce in patria si a trage paralel'a intre odinióra si intre timpulu seu: mai erá óre cu putintia, cá elu si socii sei se nu se inspire, se nu remana dominati de unic'a idea sublima si salutaria, a carei conceptiune fusese ajutata cu atat'a succesu de celelalte idei ale timpului seu, propagate din Franci'a la tóte popórele.

Domni'a ta nu-ti pregetasi a ne comunicá unu numeru considerabilu de date istorice, din cari se cunósce invederatu, in cate moduri se intentase in trecutu desmembrarea, paralisarea si desfiintiarea totala a natiunei romanesci. Da-mi voie se reflectezu si eu la locuiu acest'a inca numai la cunoscutele acte publice, cari tienu: delendam esse e stirpe totam Valachorum progeniem.

Dupa ce Sincaiu dete preste cateva sute de asemeni documente; dupa ce elu intr'acea se vediá spoliatu prin mórte de celu mai putinte alu seu patronu, adica de acelu monarchu, sub ale caruia auspicia putea face multe pentru regenerarea natiunei, precum elu insusi ne spune in elegi'a sa, — dupa ce in fine densulu se vediá paralisatu in tóte actiunile sale, atatu cá cultivatoriu alu literaturei si alu scientielioru, catu si mai alesu cá organisatoriu si directoru alu scóleloru, atunci éra prea naturalu, cá spiritulu seu celu forte se voiésca a tiené cu ambele bracie ceea ce apucase un'a data, si prin urmare se-si apere in totu timpulu si in totu locuiu ide'a sa de predilectiune: nationalitatea. Unu Sincaiu nu mai erá in stare si nici ca i era lui ertata a cochetá, cá se dicu asia, cu reactiunea feudalismului si a obscurantismului, cari ambele dela anulu 1795 inainte érasi apucasera in capulu mesei. Déca asemenea stare a lucruriloru lu aduse in conflicte diverse, acést'a nu se mai póte imputá unui amicu alu natiunei sale si alu libertatii, ci cu totulu altor'a. Superioritatea spiritului si cunosciinti'a de sine, convictiunile, curagiulu si inflexibilitatea principieloru, pe care dta le-ai relevatu cu multa justetia cá totu atatea virtuti, nici decum nu putea se aiba altu resultatu, decatu sacrificarea fara nici o crutiare a omului insestratu cu asemeni virtuti si-calitati. Nici Sincaiu, nici consocii sei in suferintia n'au facutu unu singuru pasu pe calea unui Colla Rienzi si nici macaru pe a unui Savonarola, nici au lovitu in vr'o relegiune positiva, pentru cá se ajunga in urm'a lui Huss, pe rugulu de focu; nimicu din tóte acestea, si totusi George Sincaiu a trebuitu se iè pe faci'a sa insult'a cunoscuta, citata si de dta: Liber igne, auctor patibulo dignus; éra acést'a i se intempla lui in secolulu alu XIX, nu in alu XV!

De acea dara, eu convinsu, domnulu meu, ca ori cine va voi a meditá seriosu asupra vietii lui George Sincaiu, asia precum o audiramu dela dta, va ajunge usioru la convictiune, ca atatu elu, catu si contimporanii sei au trebuitu se purceda pe calea emancipariі nationale numai asia, precum au purcesu densii; séu déca erá se se abata dela acecea, atunci in acelu timpu de reactiune intunecósa, nu le remanea alta alegere, decatu a parasi caus'a pentru totu restulu vietii loru; sub acésta conditiune ei ar' fi fostu lasati in liniste si pace, care inse pentru natiune erá se fia pacea si tacerea mortii! Ferice de natiunea nóstra, ca a remasu aperata de unu pericolu atatu de inficosiatu; de trei ori ferice de noi, ca avuramu cativa antecesori in tóte tierile locuite de romani, cari armati cu anticele virtuti cetatiene, luminati de sublim'a si dumnedieésca morala evangelica, nu numai au sciutu resiste negreloru tentatiuni, ci totu odata lasandu posteritatii cá ereditate credinti'a neclatita, in immortalitatea natiunei romanesci, prin acést'a ne impusera si noa strins'a indatorire, cá se ne cultivamu limb'a nationala si sciintiele, pentru ca in sciintia este puterea, éra fara limba nationalitatea nici se póte cugetá.

In catu pentru ideile relegióse ale lui George Sincaiu, asia precum le-ai dedusu dta din scriptele lui, apoi se intielege de sine, ca acelea erá se displaca fórte multu la toti aceia, cari tienu mortisiu la cunoscut'a maxima: divide et impera. — Ele mai displacu inca si la toti acei nefericiti, cari nu suntu in stare de a se emancipá de rugin'a vechiului scolasticismu, carele face, cá confusiunea ideiloru confesionali cu cele nationali, politice si sociali se nu mai incete nici odata.

„Iosifu iubitorulu de omenire imperatu murise, si principiile revolutiunei celei mari in Ungari'a si in Transilvani'a nu aveau sensu.“

Nu sciu déca amu intielesu cu bine acésta sentintia a dtale respicata in partea discursului, in care desfasiuri ideile politice-sociali ale lui Sincaiu. Eu adica credu asia, ca acele idei ajunsera a fi cunoscute in straturile superióre ale locuitoriloru si presimtite cá prin instinctu de massele poporului, ceea ce se póte probá de o parte cu totu ce s'a scrisu si publicatu in acésta materia in cei diece ani ai domniei lui Iosifu II., pe catu pres'a se bucurá de libertate aprópe absoluta, éra de alt'a luptele din anulu 1784 ce au fostu ele? déca nu celu mai solemnu protestu pusu in favórea drepturiloru omenesci si ale poporului, unu protestu acest'a, carele a precesu cu ó ani prochiamarea drepturiloru omenesci in Franci'a. Noi inse scimu bine ce a costatu chiaru si pe Franci'a realisarea aceloru drepturi, precum si ca cu tóta solidaritatea poporului francesu si in mani'a giganticeloru sacrificii aduse pe altariulu patriei, ea cadiú mai antaiu sub despotismulu unui soldatu, éra dupa aceea suferi inca si umilirea invasiunei straine. In resaritulu Europei a lipsitu orice solidaritate, prin urmare dreptulu istoricu feudalu infruntatu pe unu timpu, relative fórte scurtu prin man'a tare si bracialu inaltu alu lui Iosifu, s'a pututu reculege si consolidá din nou, ceea ce in adeveru s'a si intemplatu. Dupa aceea intielegu si eu, ca Sincaiu ne mai vediendu alta cale de scapare, se aruncá si elu cu ai sei pe terenulu dreptului istoricu, unde adversarii sei se credeau mai tari si de unde elu voindu a i scóte, cautá unu punctu cá alu lui Archimedes prin labirintele istorici, pe atunci inca pucinu cunoscute.

Eramu pregatiti, domnulu meu, cá se te vedu tractandu cu predilectiune ideile nationali, istorice si literarie ale lui George Sincaiu si ale consocioloru sei, intocmai precum ai si urmatu in ultimele trei parti ale discursului dtale. Erá in adeveru timpulu, pentru cá generatiuniloru presente se li

se dè ocasiune de a compará gradulu culturei sciintifice, pe care se aflau barbatii de sciintia in susu atinsulu periodu de ani 50, cu acel'a, pe care se afla in dilele nóstre alesa natiunei romanesci. Intr'acelea se cuvine cá noi la asemeni ocasiuni se nu perdemu din vedere neauditele dificultati, cu cari aveau a se luptá parintii nostri, intru castigarea de sciintie si in cunoscintie, in comparatiune cu abondantele midiulóce, cari stau in dilele nóstre la dispositiunea junimei. Cum se putea óre, cá ómeni, cari aveau cate o platisiór'a anuala de 300 fl. séu 60 galbeni, se-si castige biblioteca copiósa, se adune multime considerabile de documente fórte pretióse, in fine se intreprindea dese calatorii sciintifice, pe unu timpu, candu in totu cuprinsulu patriei lóru lipsiea orice drumu asternutu si orice mesagerie de posta. Acei barbati inse iubiea cu devotamentulu absolutu natiune, limba, patria, sciintia; apoi sant'a scriptura dice cu mare dreptu, ca caritatea implinesce tóte si invinge tóte. De aici si numai de aici se si esplica estraordinariulu devotamentu alu aceloru barbati.

Cu adeverata duiosia amu ascultatu apoteós'a ce faci dta lui George Sincaiu, si cu care -ti incheiai discursulu de astadi. Dta voiesci, cá spiritulu seu se fia in midiuloculu nostru. Candu vomu observá, cumca romanii cauta si cultiva istori'a patriei si a natiunei cu acelasi zelu, carele se vede si la celelalte popóre de ras'a latina, atunci se va simti si la noi, ca spiritulu tuturoru barbatiloru, pe cari i ai rechiamatu astadi in memori'a nóstra, aratandu'i de modelu posteritatii, se afla in midiuloculu nostru.

Un'a din problemele societatii academice, de alu careia membru alesu te salutamu noi astadi pe dta, este a recomandá natiunei studiulu istoriei, éra mai alesu a confaptui din tóte puterile sale pentru cultivarea istoriei nationale. Acest'a este si studiulu dtale de predilectiune. Acestu campu, pe catu de frumosu si atragatoriu, tocmai pe atat'a e si intinsu, séu mai bine vastu, intrecurmatu de munti si riuri mari, cá si in lumea fisica. Intre aceea noi vomu pune umeru la umeru si vomu laborá, de si nu cu atatea succese, cate se voru fi asteptatu dela noi, de siguru inse cu devotamentulu remasu noa de clironomia dela venerabilii nostri antecesori.

Se fii, domnule Papiu, bine venitu in sinulu acestei societati academice. Se ai parte de anii *lui Nestoru si de succesele lui Livius* pe campulu istoriei nóstre." — „Mon."

Cronica esterna.

ROMANI'A. „Monitoriulu" oficialu publica, ca In. Sa Domnitoriulu a adresatu metropolitului primatu alu Romaniei una depesia din Neuwied 6 Oct. in cuprinsulu urmatoriu:

„Em. S. metropolitului primatu alu Romaniei!

Placuda divinei providintie a corón'a in fine dorinti'a ce amu avutu de a gasi o socia demna de asociatu pentru inalt'a misiune ce -mi amu propusu in iubit'a mea patria, me grabescu a rugá pe Prea Santi'a Vóstra, precum si pe totu clerulu romanu, a inaltiá rugi catra celu a Totu-Putinte, pentru binecuventarea acestei uniuni atatu de scumpa animei mele. —

CAROLU."

Mai toti suveranii Europei au adresatu deja Inaltimei Sale felicitarile loru, pentru fericit'a sa logodna cu principes'a Elisabet'a. —

„Adunarea Nationala" reflecta despre acésta logodna urmatórele:

„Bucuresci 8 Oct. 1869.

Suntemu veseli, suntemu fericiti publicandu acésta depesia, prin care Mari'a Sa Domnitoriulu Romaniei anuncia natiunei sale adoptive, fiitóri'a sa casatória, si avemu dreptulu a ne felicitá si mai multu, ca-ci acést'a e o casatoria si politica si de anima; politica, ca-ci princes'a Elisabet'a de Wied este de o nascere ilustra, care o inrudesce cu mai tóte dinastiele de antaiulu ordinu alu Europei, si totuodata nu léga pe fiitoriulu seu sociu cu nici o dinastia mai deosebita.

In adeveru positiunea nóstra de neutralitate absoluta nu putea se indemne pe Domnitoriulu a-si cautá socia in vre un'a din casele marilor puteri ale Europei, ca-ci in starea de rivalitati, in care se afla astadi Europ'a, casatori'a Domnitoriului nostru cu o princesa din familî'a imperatului rusescu, de indata ar' fi sporitu greutatile nóstre din partea Occidentului, si vice-versa.

Nu aremu de catu se ne uitamu la Greci'a, careia i s'au redicatu atatea dificultati prin casatori'a junelui seu rege cu fiic'a imperatului Alexandru. Insocirea Domnului nostru cu principes'a Elisabet'a este dara o insocire dictata de politic'a cea mai sanetósa si singur'a mantuitória pentru noi. Acésta insocire devine si o insocire de anima, dupa scirile ce le avemu, ca-ci princes'a Elisabet'a intrunesce tóte calitatile proprie de a face fericirea Domnului nostru si cá barbatu si cá Domnu." —

In fói'a guvernementale se publica in partea oficiale si urmatóri'a poesia:

„Mari'a Ta!

„Candu alu Romaniei mire
Ne tramite dulcea scire,
Ca in calei a intelnitu
Stéu'a care a fostu doritu.

„Candu spre dens'a astadi cata,
Spre augustai fidantiata
Care'lu prte ferici
Si alu seu tronu a intari.

„Muscle nu potu se taca,
Ci datóre suntu se'i faca
Urari dulci in coru cantandu:
Ad'o Dómne mai curendu!"
„Urdieceni." George Sionu.

In Iasi, Bucuresci si alte locuri se celebra Te Deumuri, se facura iluminatiuni si se tramisera telegrame de fericiri cu ocasiunea casatoriei M. Sale Domnitoriului, de care e plinu „Monitoriulu". — Se fia de bunu auguru! Avendu de resultatu singur'a inaltiarea prosperitatii si a gloriei romanismului!!! — Principele plecá la Elveti'a in Weinburg, de unde va cercetá pe regele Italiei in Florenti'a si cá pe diumetate Novembre se va reintórce in patri'a lui adoptiva, in Romani'a, dimpreuna cu inalt'a socia.

Mai nou. Afara de revolutiunea republicana in Ispani'a, care inca dura, si lesne nu se va domoli si afara de insurectiunea in Dalmati'a, care s'a impulpatu a ataca trupele cu resultatu de multe perderi, dupa cum se respandesce, de suta insi, n'avemu unu ce insemnatu de relatatu. —

In Prusi'a bate la ochi una propunere facuta in dieta de catra partit'a progresiva pentru **generala desarmare.** Conclusulu propusu de Birchow si soci suna: „Cas'a deputatiloru se binevoiésca a decide: cá, considerandu, ca spesele federatiunei de nordu suntu pré mari, si contributiunile apasatórie trebuie se se micsioreze prin orice midiulóce spre a se castiga ajutória pentru alte scopuri remase indereptu din caus'a bugetului militariu celui pré incarcatu; in considerare, ca sustienerea pacei armate mai in tóte statele Europei depindu, nu dela rivalitatea popóreloru, ci dela relatiunile cabinetelóru:

„Se provóce diet'a pe regimulu statului regiu, cá se midiulocésca impucinarea speseloru pentru administratiunea militaria a dietei federale de nordu, in modu corespundiatoriu, si prin negotiari diplomatice se se midiulocésca o desarmare generale." —

Domnulu Richard Henricu deputatu parlamentului anglicanu, se afla in Berlinu si avú intalnire cu deputatii altr'o aduuare, unde se a esprimatu despre desarmare si despre necesitatea ei, adaugundu, ca parlamentele trebuie se conlucre, cá se se redice pretutindenea tribunale de arbitri internationali, cari se conlucre a complana certele intre natiuni, dechiarandu totuodata, ca ministriulu britanicu Gladstone ar' fi apromisu, ca va sprijini aceste tendintie si ca in Franci'a a-si primitu deputatulu Passy, in Belgi'a Fischer misiunea a inaintá opulu pacei intre natiuni. Richardu a venitu si in Vien'a si va scobori si la Pest'a, unde deputatii nationalitatiloru apasate ar' trebui se lu incongiure, pentrucá in Ungari'a se revina odata si imperatî'a adeveratei concordie, care cipa in durerile renascerei. —

Varietati.

— (Dorintia implinita.) Dupa cum doreamu de multu fratii nascendeni se provediura si cu unu profesoriu de desemnu pre lunga celu de cantu si musica instrumentale (dar' de gimnastica?!) Le mai lipsesce inca catedra de limb'a francesa si italiana, ca-ce pana atunci nu voru implini mesur'a necesitatii neaperate, ce o reclama cultur'a romana potentindenea. — Dór' intarirea instrumentului fundationalu inca nu se va amaná timpu atatu de indelungatu, ca-ce natur'a estoru feliu de obiecte reclama intetire si grabnica punere in lucrare, nu a-manare.

Intru asiedierea planului de invetiamentu pentru gimnasiu, ar' fi neaperatu de lipsa una cointielegere cu **tóte** gimnasiele romanesci, pentrucá se se pasiésca uniformu intru tóte, ca-se nu devina impedecata tenerimea trecatória dela unu gimnasiu la altulu din caus'a schimbarei planeloru fara a pastra uniformitatea. Reuniunea si aici e una mare necesitate reclamata de problem'a culturei tenerimei. — Gimnasiulu romanescu si celu evangelicu din Brasiovu remasera pe lunga planulu dupa „Projectulu de Organisatiune"; celu r. catolicu a introdusu modificatiunile demandate, fara a se departa multu de acelasiu. — Gimnasiele reali inca trebuie cunoscute si studiate, ele contienu multa practica.

Dictionariulu unguresc-romanescu compusu de G. Baritiu, 1869, formatu 8⁰ mare, 41 cóle, se afla depusu spre vendiare la librariele din Brasiovu, Sibiiu, Clusiu, Lugosiu, Temisiór'a, cu pretiulu originale fixu a 3 fl. 70 cr. legatu tiépenu cu piele, si 3 fl. 20 cr. v. a. legatu usioru.

Acei domni, cari voiescu a trage acestu dictionariu deadreptulu dela auctoriu prin posta, suntu rogati, a se intielege cu expeditiunile postali, cá in casu de a nu afla pe ddnii adresati acasa, indata in primele 3—4 dile, dupa sosirea pachetelóru, se nu le mai remita, ci se le pastreze pe locu celu pucinu 14 dile, dupa cum le suna instructiunile. —

Nr. 8901/1869. 1—3

Concursu.

Spre ocuparea statiunei de notariu in comun'a Turchesiu, devenitu vacante, cu care este impreunatu unu salariu anuale de 100 fl. v. a., corielu liberu, 6 stanjini nemtiesci de lemne, se escrie prin acesta concursu.

Doritorii de a ocupa acestu postu se provóca a-si insinuá cererile loru provedinte cu documente necesarii, prin care se se adevereze cu deosebire cunóscerea limbei unguresci, nemtiesci si romanesci, la acestu magistratu urbanu si districtuale, pana la 9 Novembre a. c. —

Brasiovu in 25 Octobre 1869.

Magistratulu urbanu si districtualu.

Nr. 32 3—3

Edictu.

Stefanu Serbanu legiuitulu berbatu alu Mariei Padureanu din S. Ujlacu gr. cat. cu necredinti'a parasandu-si de 15 ani, soci'a sa, prin aceste se citéza, cá in terminu de unu anu si una di se se presenteze la acestu tribunalu matrimoniale, ca-ci la din contra si fara de densulu se va proceda in causa, in sensulu legiloru si alu canónelóru.

Din sesiunea trib. matrimoniale, tienuta in Ghert'a la 8 Maiu 1869. —

Unu concipientu

de advocatura, care se cunósca limbele patriei si cu deosebire limb'a maghiara, fiindu juristu absolutu, are aici in Brasiovu la d. advocatu Iosifu Puscariu locu si prospectu de a fi bine recompensatu dupa osteneli. — Doritorii au a se adresa pentru mai deaprópe informare deadreptulu or' prin Redactiune. — 1—2

CURSURILE

la bursa in 26 Oct. 1869 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 85½ cr. v. a.
Augsburg	—	—	120 „ 65 „ „
London	—	—	122 „ 80 „ „
Imprumutulu nationalu	—	—	59 „ 70 „ „
Obligatiile metalice vechi de 5%			69 „ 10 „ „
Obligatiunile rurale ungare			78 „ 75 „ „
„ „ temesiane			77 „ — „ „
„ „ transilvane			74 „ 75 „ „
„ „ croato-slav.			81 „ 75 „ „
Actiile bancului	—	—	709 „ — „ „
„ creditului	—	—	214 „ 50 „ „

Redactoru respundietoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparîulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.